

Műrös Lobogó

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam,
3625. szám
—
4 oldal,
20 bant
—
1956,
október 20,
szombat

Lapunk farfalmából

— Apáczai, a szókimondás már- tirja (2. old.)	— A pártmunkás hétköznapi gondjai (3. old.)
— Testnevelés és sport (2. old.)	— Mao Ce-tung, Li Sao-ci, Csou En-laj távirata K. J. Vorosilovhoz, N. A. Bulgaryinhoz és D. T. Sepilovhoz (4. old.)
— Konzultáció. — A termelési feladatok ütemes teljesítése az ipari vállalatokban (3-4. old.)	— A Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése (4. old.)
— Műszaki híradó. — Az előtölés elosztásának elvén működő kétképes esztergálás (3. old.)	

A Román-Szovjet Barátság Hónapjának eseményeiből

A SZOVJET NAGYKÖVETSÉGEN

A. A. Japisev, a Szovjetunió buka-
resti nagykövete, a nagykövetség
termében csütörtökön este kóktél-
partit adott a szovjet tudósok és ér-
telmiségek küldöttségének tisztele-
tére.

A fogadáson jelen voltak a Ro-
mán-Szovjet Barátság Hónapjának
alkalmából érkezett küldöttség tag-
jai: Sz. N. Szoletov, a küldöttség
vezetője, I. L. Andronyikov, A. P.
Mareszjev, A. M. Room, E. K. Osz-
ipova, G. Z. Joaniszan.

Megjelentek a fogadáson a követ-
kező elvtársak: Emil Bodnár, Isosif
Chisinevski, Miron Constantinescu,
Alexandru Drăghici, Mogyoros Sán-
dor, Constantin Pirvulescu, Stefan
Voitec, Fazekas János, dr. C. I. Par-
gerpres)

Mareszjev a pionirok között

Alekszej Petrovics Mareszjev, a
Szovjetunió hőse, csütörtökön dé-
után a fővárosi pionirok vendége
volt. Száz meg száz pionir és isko-
lás gyűlt össze a Pionirpalotában,
ahol megismerje az ifjúság egyik
legkedveltebb olvasmányának, Bo-
risz Polevoj „Egy igaz ember tör-
ténete” című regényének hőseit.

A gyermekek melegen üdvözölték
Mareszjevet, aki a többi között a
következőket mondta nekik: „En-
gedjétek meg, kedves kis barátaim,
hogy az országokban tartózkodó
szovjet küldöttség nevében, amely
a Román-Szovjet Barátság Hónap-
ját jött megünnepelni, sok sikert
kívánjak nektek a munkában és a
tanulásban. Országainkban immár
hagyománnyá vált, hogy minden év-
ben megünnepeljék a népeink kö-
zötti barátság hónapját. Ebben a hó-
napban különös erővel mutatkozik

meg népeink testvéri barátsága. En-
gedjétek meg, hogy ebből az alka-
lomból átadjam nektek a szovjet
pionirok testvéri üdvözlését.”

Mareszjev ezután háborus emléket
idézte fel, amelyek közül iskolásaink
már nem egyet ismernek Polevoj re-
gényéből, majd a háboru utáni élet-
ről és munkásságáról beszélt a
pioniroknak, buzdította őket, hogy
tanuljanak minél jobban, érjenek el
minél szebb eredményeket iskolai
munkájukban, hogy a párt, a nép
biztos támaszává váljanak. Végül
Alekszej Petrovics Mareszjev vála-
szolt a pionirok számos kérdésére.

A találkozó befejeztével a gyerme-
kek, a fővárosi pionirok és iskolá-
sok nevében ajándékokat nyújtottak
át vendégüknek, emlékül a fővárosi
gyermekekkel való baráti találkozó-
jára.

Andronyikov a „Ion Paun Pincio” irodalmi körben

I. L. Andronyikov író, a hazánk-
ban időző szovjet kulturális küldöt-
ség tagja, csütörtökön délután látó-
gatást tett a „Ion Paun Pincio” iro-
dalmi körben. A találkozóon román
és szovjet fiatal írók alkotásait vi-
tatták meg.

Híres szovjet művészek vendégszereplése

A híres külföldi szolista nagy
hangversenyek sorozata újabb
előadásokkal bővül. Október végén
szovjet zene- és táncművészek érke-
nek országunkba, közöttük Valentina
Makszimova koloratúrénekesnő, aki
1954-ben tett körutját alkalmával már
meghódította közönségünket előadó-
művészetével, továbbá Arvid Jansons
karmester, a Lett SzSZK Lenin-díjas
éremes művésze. Előjön a leningrádi
Kirov opera- és balettszínház két ki-
váló szolista: Ljubov Vojsz-
niz és Anatolij Tukalov, akik a Bah-
csiszarj szökököt című baletten
fognak fellépni.

Országos értekezlet a politechnikai oktatás megszervezéséről

A Román-Szovjet Barátság Hó-
napja alkalmából az ARLUS főtaná-
csa az Oktatásügyi Minisztériummal,
a Tanügyi Dolgozók Szakszervezeté-
nek Központi Bizottságával és a Pe-
dagógiai Intézettel együtt ország-
os pedagógiai értekezletet ren-
dezt. Az értekezlet, melynek tárgya
az általános iskolák politechnikai ok-
tatásának megszervezése, csütörtök-
ön kezdte meg munkálatait.

I. K. Oszipova, a moszkvai 243.
számu iskola igazgatója, a szov-
jet tudósok és értelmiségiek hazánk

ban tartózkodó küldöttsége nevében
üdvözölte az értekezletet.

Stanciu Stoian egyetemi tanár, a
Pedagógiai Intézet igazgatója a po-
litechnikai oktatásról és az általá-
nos iskolákban való bevezetésének
kérdéseiről tartott beszámolt. Utána
Mihai Ghivirigă, a Pedagógiai Inté-
zet tudományos kutatójának referá-
tuma következett az RNK általános
iskoláiban bevezetett politechnikai
oktatás elemeiről.

A két beszámoltó vita követi. Az
értekezlet folytatja munkálatait.

Az Expressz-büfében

Más városokban jár-
va feltettük a kérdést:
mikor lesz nálunk is
expressz-büfé? És nem-
rég Aradot is kellemes
meglepetés érte. Nem-
csak Temesvár, Bu-
karest, Kolozsvár büsz-
kedhet expressz-büfé-
jével, hanem Arad is.
Általában, amikor kü-
lföldről városbeliek ösz-
szegyűlnek, mindegyik
városa nevezetességeivel
kezd dícsődni. Jogos
ez a büszkeség, mert
ők megvalósításban
részülnek az aradiak és
várják az expressz-büfé
megnyitását. Hogy erre
valóban szükség volt
városunknak, mi sem
bizonyítja jobban, mint
az a forgalom, amelyet

naponta lebonyolítanak
kora reggeltől késő es-
tig.

Egy kellemes öszi va-
dárnap délelőtti kívánc-
sisággal téptem be az
expressz-büfébe. Nagy
volt a forgalom, üres
asztalt alig lehetett
kapni. Gyönyörködtem
a soklatja, szépen el-
rendezett énnivalóban
és oszlikandóztak orrom
ma a finom illatok.
Elhatároztam, hogy
rendelek valamit, de
nem tudtam választani.
Mindent szerettem vol-
na megízlelni. Az ár-
jegyzékből ugyanis ki-
tűnik, hogy már egy
lejtés is lehet vásárolni
s a legdrágább étel
csak 4 lej. Böcsi szelet,
fűtött káposzta, pirított
máj, rakott burgonya,
tejbéizs-lejesskávé, ma-
dánté csabítják a fo-

gyasztót. Az adagok ki-
elegendőek, nagyok.
Beszédbe elegyedtem
az üzletfelelőssel. Meg-
tudtam, hogy nem
olyan egyszerű dolog
ilyen étkezdét irányíta-
ni. Reggeltől-estig friss-
sen készített ételek vár-
ják a fogyasztókat. Az
étkezdé személyzele ki-
szolgálókkal, szakács-
csal, kisegítővel együtt
több mint 30 fő, akik
két váltásban dolgoz-
nak. Kérdéseimre, meg-
történetemre, meg-
választottam, hogy vala-
milyen választék kifogy,
azt felelte: nem igen,
legfeljebb egy-két óra-
ra, de aztán újból le-
het kapni.

Minden tetszett a
büfében. A figyelmes
kiszolgálás, a tisztas-
ság, az izletesen elő-
készített ételek.
Lázár Klára,
levelező

P. Garufaliasz, a görög kormány rendkívüli megbízottja Bukarestbe érkezik

Október 18-án Bukarestbe érke-
zett P. Garufaliasz, a görög kor-
mány rendkívüli megbízottja, gör-
ög parlamenti képviselő. P. Garu-
faliaszt elkísérte Sz. Rokanosz, a
bulgáriai görög követség titkára.
Megérkezéskor a vendégeket
az északi-pályaudvaron Aurel Dal-
nasan külügyminiszterhelyettes, C.
Paraschivescu-Balaceanu és Vic-
tor Iliu, nagymetzelgölési képvi-

selők és Ion Drinceanu, az RNK
görögországi nagykövete fogadták.
Ugyanezen a napon Grigore Preo-
teasa külügyminiszter villásreggelit
adott P. Garufaliasz tiszteletére. A
villásreggelin részt vett Sz. Roka-
nosz, a bulgáriai görög követség
titkára.
Este P. Garufaliasz részt vett
az Opera és Balettszínház előda-
sán.

Chivu Stoica elvtárs fogadta a görög kormány rendkívüli megbízottját

Október 18-án Chivu Stoica elv-
társ, az RNK Minisztertanácsának
elnöke, fogadta P. Garufaliaszt, a
görög kormány rendkívüli megbí-
zottját, görög parlamenti képvisé-
lőt.

P. Garufaliasz kíséretében volt
Sz. Rokanosz követségi titkár.
A megbeszélésen jelen volt Gri-
gore Preoteasa külügyminiszter és
Marcel Popescu külkereskedelmi
miniszter.

A megbeszélés során eszmecsere-
t folytattak egyes nemzetközi kérde-
sekről, valamint a két ország gaz-
dasági kapcsolatainak fejlesztéséről.
A megbeszélés szívélyes légkör-
ben folyt le. (Ágerpres.)

FIATAL UJÍTÓ

Az IRUM gépa-
vító vállalatnál ez
évtől már 3 újítás
fűződik Popovici
Mircea II. szerelő-
lakatos nevéhez.

Újításait sikerrel
alkalmazták. Mi a
KD. 35. traktor gör-
göinek lyukasztása
hoz szükséges ké-
szülékével örökítet-
tük meg Popovici
Mircea II-t.

FALUSI ÖRJÁRAT

Emelkedik a kisvárosi kollektivisták életszínvonala

A kisvárosi kollektivisták élet-
színvonala állandóan emelkedik. A
kedvezőtlen időjárás ellenére is elég
jó termést takarítottak be ez évben.
Buzából az előlegszáraz alkalmával
248 kilót osztottak egy munkanapra.
Azok a tagok, akik szorgalmasan
dolgoztak, jó javadalmazásban re-
szesültek az előlegszáraz alkalmával
is. A kollektivisták tervei kezdnek
valóra válni. Kovács István ebben
az évben szép készítségű új házat
épített az előlegszáraz után. Szabó
András, Sánta József és Kovács Já-
nos pedig rádiót vásároltak.

Serény munka a világosi begyűjtő központnál

Az őszi termények betakarítása
már befejezéshez közeledik. A vilá-
gosi begyűjtőközpontnál azonban
nagy a forgalom. Egy más után ér-
keznek a terményekkel megrakott
szekerek Kovaszról, Muszkáról,
Világosról. A dolgozó parasztok nem
hanyagolják el állam iránti kötele-
zettségük teljesítését. Mindenki ele-
get akar tenni a kötelezettségnek,
míg az idő kedvezőtlenül nem for-
dul. A dolgozó parasztokat lelkesíti
az is, hogy a begyűjtőközpontnál
gyorsan, zavartalanul történik az át-
vétel. Ebben az évben nyolc darab
34 méter hosszú, egyenként 15 vagon
befogadókapacitással kukoricagörét
építettek. Az átvétel zavartalanását
biztosítja, hogy három kis mérleg és
egy hidmérleg használják a begyűjtő
központnál. Azok a dolgo-
zó parasztok, akik kukoricakötve-
ket a szállítás alkalmával nem rak-
ták zsákba, csak úgy döntötték a ko-
csiba, a hidmérlegen végzik a mér-
ést s így gyorsan történik az át-
adás. A begyűjtő központ valame-
nyi dolgozója lelkiismeretes, jó mun-
kát végez. Nagy figyelmet fordítanak
a gabona jó tárolására. A vilá-
gosi begyűjtőközpontnál a kvóta át-
vételével párhuzamosan vetőmagva-
kat is cserélnek a dolgozó parasz-
toknak. Gombos Radu, az I. számu
raktár felelőse példamutatóan végzi
feladatát Hamza Lajos, a begyűjtő-
központ felelőse körültekintően szer-

vezte meg a munkát s így a világosi
begyűjtőközpont rajonunk legjobbjai
közé tartozik.

Elsőnek fejezték be a vetést

A majláti Petőfi Sándor kollektív
gazdaságban október 18-án a szo-
kottinál nagyobb lendülettel láttak az
őszi vetési munkához. Ugyanis a
kollektivisták október 5-én kezdték
meg az őszi vetést és alapos felké-
szülés s a jó szervezés folytán októ-
ber 18-án be is fejezték. A kollektív-
tisták saját igájukkal végezték a

Nagysikerűnek ígérkezik a magyarországi írók aradi előadása

Városunk irodalomkedvelő közönsé-
ge nagy érdeklődéssel tekint a sze-
gedi írók előadása elé, amelyre hol-
nap este 8 órakor kerül sor a Kul-
túrpalota nagytermében.

A nagy érdeklődés magyarázata
abban rejlik, hogy az utóbbi időben
Magyarországon élnék vita indult
meg irodalmi kérdésekről és a va-
sárnap esti előadás, amelyen írókon
és költőkon kívül irodalomtörténe-
sek is szerepelnek, sok kérdésre ad
választ, amely az utóbbi időben iro-
dalmi téren felmerült.

Az Aradra érkező írók és költők
közül többen a nevével találkoztunk
a budapesti Irodalmi Újság hasábjai-
n is, ahol kitűnő írásokkal szere-
peltek. Ezúttal Madácsy László, fő-

iskolai docens, Nagyházi József
egyetemi adjunktus, dr. Péter László
tudományos kutató, Dér Endre, Jó-
zsef Átilia-díjas író, Somlai László,
dr. Ertesy Péter, Lódi Ferenc, Né-
meth Ferenc, Márki Imre, Nagyfa-
lusi Tibor, Farkas László és Vincze
András olvasnak fel írásaikból. Ege-
sen bizonyos, hogy a vasárnap esti
irodalmi előadás emlékeztető esze-
mény marad városunk irodalmi éle-
tében.

Az irodalmi előadást művészi mű-
sor tarkítja, amelynek keretében
Adorján Márta zongoraművész, Bloch
Rudolf hegedűművész, Roscu-
let Tatiana kolonaturénekesnő és
Bloch Vera (zongora) szerepelnek.

Kóktél a koreai nagykövetségen

Pak Ben Do, a Koreai Népi De-
mokratikus Köztársaság ideiglenes
bukaresti ügyvivője szerdán délu-
tán kóktél rendezett a Coj Szin
Hi koreai balettelgyűjtés tiszteleté-
re.

A kóktélon részt vettek: Ion Pas,
a művelődésügyi miniszter első he-
lyettese, Mihail Ralea akadémikus,
a Külföldi Kulturális kapcsolatok Román
Intézetének elnöke, Aurel Malinasan
helyettes külügyminiszter és más
személyiségek, valamint a diplomá-
ciai testület tagjai.

A népi demokratikus országok iparának hírei

CSEHSZLOVÁK KÖZTARSASAG

Csehszlovákia gazdasági életének
a háboru utáni fellendülése szük-
séssé tette a közlekedési eszközök,
utak kiépítését, rendbehozását.
Ezért a Csehszlovák Köztársaság-
ban közvetlenül a második világ-
háboru után csaknem 1500 új hidat
építettek, amelyek hossza körülbe-
lül 19 kilométer. A hidépítésnél
nagymerítékben alkalmazzák az elő-
re gyártott préselet betont. Eddig
Csehszlovákia területén 270 hid
épült ilyen eljárással. A hidépítők
arra törekednek, hogy szabványok
alapján előre gyártott elemekből
állítsák össze a hidveket, amelyek
távolsága egy-egy hidláb között
30 méterig terjed.

NEMET DEMOKRATIKUS KÖZ- TARSASAG

A jénai üzemekben gyártják a
legkülönbözőbb tűzálló üvegedénye-
ket. A háztartásban használatos
megszokott üvegedényeken kívül a
jénai gyár olyan tűzálló edényeket is
készít, amelyek alkalmasak külön-
böző előételek, puddingok, desszer-
tek, különféle tojásételek elkészítésé-
re.

Ezek a főzőedények célszerűek,
mert olyan fedelük van, amelyet
önállóan, sütőként is használhat-
nak. Így egy-egy edény két részből
áll és különállóan is használható.
A fűtött üvegek közé sorolják azt
a sikerült utijutpus kávéfőző-gépet,
amely nemcsak célszerű, hanem tet-
szetős is. Mivel a jénai edények át-
látszóak így a főzés vagy sütés
folyamata könnyebben megfigyelhe-

tő. Másik előnyük, hogy az ételek
vitamin tartalma, ize, ugyanakkor
az ételek hőmérséklete megtartható.

LENGYEL NEPKÖZTARSASAG

A lengyel selyemipar megkezdte a
szilon anyagok mintá darabjainak
gyártását. A fehérén kívül meg-
készítik a színes anyagok szövését
is, amelyek vonzó mintájúak. A
legutóbbi szilon készítményeket
arany szálal szőtték át, s ezek estélyi
ruhák, blúzok készítésére alkalma-
sak. A szilon készítményekből most
újabb negyven mintát terveznek.

Az iparban széles körben alkalmaz-
zák a szilont s a közeljövőben
ez a termelési ág még inkább kiszé-
sedik. Míg a múlt évben 40 ezer
méter szilon anyagot gyártottak,
addig ebben az évben 600 ezret, míg
jövőre 1,200,000 métert gyártanak
majd.

MAGYAR NEPKÖZTARSASAG

A híradó-technikai vállalatok csak
a múlt év utolsó negyedében majd-
nem 40 új készülék prototípusát
készítették el. Jelen pillanatban az
Orion gyárban egy új típusú televí-
ziós készülék gyártása kezdődött.
Ugyanakkor a Belojánisz gyárban
egy 1/Kw-os rádióadó készülék ösz-
szállításán dolgoznak, amely zenei
adások közvetítésére alkalmas.
Ugyanabban az üzemben most feje-
zik be egy 5/Kw-os televíziós leadó
gyártását. Az „Egyesült Izzo”-ban
új típusú rádióáramlópákat gyártanak.

A budapesti Ganz Vagyongyárban
nemrég a MÁV számára egy új-
típusú motoros gyártottak. Az új mo-
torost, amely öt tengelyes, 12 henge-
res Diesel motorral látták el. Orán-
kénti sebessége eléri a 105 kilomé-
tert. Ebben az évben a Ganz vagon-
gyárban még 9 ilyen motoros két-
szűl.

A magyar Pannónia márkájú mo-
torokerepárók ismertek és keresettek
a népi demokratikus országokban,
használják nyugaton is. Portugá-
liában, Norvégiában, Franciaor-
szágban, Ausztriában, Nemrégben In-
donézia is nagymennyiségű Pannónia
motorokerepárt rendelt.

Szeptember 14-én a budapesti Gh.
Gheorghiu-Dej hajógyárban vízre
bocsátották az első hazai gyártma-
nyú ötven tonnás és húsz emelődarut.

AZ ALBAN NEPKÖZTARSASAG

Az utóbbi időben sokat fejlődött a
gumi cikkek gyártó ipar. A közel-
jövőben ez az iparág ellátja az or-
szágot mindazokkal a cikkekkel, a-
melyek belső használatra szükségesek.
Ezért megkezdtek az egyik gu-
mi-gyár újjáépítését, amelynek ter-
melési kapacitása 1957-ben kétsze-
sére növekszik. Az újjáépítés a
Csehszlovák Köztársaságból kapott
berendezéssel vált lehetővé. A gép-
felszerelés egyrésze már megérke-
zett és hozzákezdtek beszerelésük-
höz.

VERSEK AZ ŐSZRŐL

SERESTÉLY BÉLA

Őszi délután

A fák között gunnyaszt az árva csend
Es lassan uszít át a nagy vizen.
Egy felhő dímosan borong az égen,
Szóghaját a huncut nap keze
Aranyfűszél boronálja végig.

A vadszőlő indája lankadoz.
A kerteknek már izenget az ős.
A rózsá visszastírja a nyarat,
Amely a kertek alján lopakodva,
Rogyanó sugárlábakon szalad.

A szőlő hék mosolya lenge a kertben,
Szerelmét esdi egy karsu darázs.
Ő édes mézet adja át neki,
S a nyáru régi szerelmi idillhez
Kisérő dall halk szellő dudorász.

Egy pille is, mint nagy virágszirom
Lebeg a kert rozsdaszínű árnyán.
Virágtól-virágtól kérdi párját.
Nem látját? Ezüsthimű a teste,
Szárnya színe maga a szivárvány.

De nem látta senki. — A kert remeg,
Az ős már útját. Láthatni jött,
Névjegyét a fák, bokrok alá
Ejtette le, de ittlesz ne mosokára,
Már szövi is a szürke ködruhát.

„Mélyet lélegzem. S befellegozva
Egy napsugárba, elszálltok vele.
Amerre ő megy. Új tavasz elé.
Nem várom be, megtréjálom az őset,
Mely halkán már az ablakon kopog.

Es visz a nap. Víz ragad. Fénylő szárnya
Aranypíhéjén nyugtatóm fejem.
Víz, míg velem a csillagokig ér
S ha egyiken megtalálom helyem,
Orók tavaszt sugározk majd le rátok...

RÓZSA ALIZ

Mint fák közt a fenyő...

Elkésve érem hát ide.
A vén platán alatt,
rozsdaszín levélén üzent
a nyár, — hogy elhaladt.
Csak nyomait őrzi a kert,
itt lángolt sugara,
fonnyadt szirmok sugják felém:
nem érem el soha.

Hordják a diszpálmákat is
a télikertbe már, —
sárgult lomb közt madárka ri:
trír! elszállt a nyár.
Mint csüggött menyasszony ákít
jegyese elhagyott,
ugy könnyezik a táj, — eső
veri az ablakot.

Reszket a tölgy s ágai közt,
hogy átfutja a szél
lombfosztottan áll s didereg:
„Jaj közeleg a tél!”
„Ki tudja ér-e új tavaszt,
s jó-e tavaszra nyár,
ha a fehérszakállu agg
jagy — ujjá rántatlát?”

Atőlelem az életem,
mint gyökér melybe nő
a földet. Oh olyan tegyek
mint fák közt a fenyő.
Elni, szivósan, harcosan
míg lombom zöldje friss
s ha dőlni kell, az életem
szolgájam akkor is.

Sudár fenyője örködik
az ablakom előtt,
szilárdan mint a bizalom,
mely a magasba tört.
Felel rá: „nem fakítja ősz,
lombom, nem tépi tél,
dárda mindegyik levelem
s harcol, amíg csak él.”

„Ha keringő nedveimet
elszívja az idő,
fajdótok baltája alatt
törzsem ha földre dől,
akkor sem leszek hasztalan
hallódó lom, — soha,
ujszülöttnék bölcső leszek
hitvesnek nyoszolya.”

Az erdőből loppal közel
az ősi alkonyat,
zakatolva még elonul
a motorosvonat,
azután csend lesz s átremeg
a fáradt sziveken
a mulandóság árnya mint
sajduló sejtetem.

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A temesvári kupamérkőzések margójára

Az aradi Fl. Rosie UTA labdarúgó csapata csütörtökön Temesváron vendégszerepelt és a Farmati, Dusan, Pecovszky és Birau nélkül kiálló aradi csapat gyenge, erőltetett játék után 2:1 (2:1) arányban vereséget szenvedett az ugyancsak elég kezdetlegesen játszó, de legalább akarással küzdő temesvári vasutasoktól. A mérkőzés góllal Székely (2) és Jurca szereztek és hiábavaló volt az aradi csapat fölénye, nem tudta a mérkőzés felében azután Boitos ment előre s Dudas lett a balhátvéd. A tartalékok védelemben csak Szűcs játszott előadhatóan, Jenei és Serfőző, a két fedezet, sok jó labdával táplálta a csatársort, de a támadólánc tagjai adások maradtak a lövésekkel.

Mérkőzés után beszélünk Reinfhardt Jánossal, a textilgyári csapat edzőjével, aki főleg a csatársorban szereplő fiatal játékosok erőit, pe-

pecselő játéka miatt látszott csálódoltnak.

— A fiatal csatárok, mint Dudas és Smárandescu — mondotta — az edzéseken erőteljesebben duzzadó játékokat mutatnak s a mérkőzések viszont — mint azt láthatjuk — teljesen hiányzó belüli akciók befejezéséhez szükséges lendület, erő. Ezen a mérkőzésen igazolták, hogy nem értek még a kemény küzdelemre.

— Most a vasárnapi fontos bajnoki mérkőzésre készülünk — folytatta az edző — s a petrosényiak ellen már az a csapat játszik majd, amelyik a Hadsereg Központi Háza ellen kielégítő játékot mutatott.

★

Az RNK kupamérkőzésel során egyébként néhány váratlan eredmény született. Az eredmények az alábbiak:

Nagyvárad: Progresul—Turnu Severini Locomotiva 3:1 (2:1). Bukaresti Locomotiva—Bukaresti 6. Dinamo 5:0 (2:0). Ploesti Energia Flacără—Nagyszebeni Progresul 3:1 (1:0). Aranyosgyéresi Energia Metalul—Bukaresti Progresul 3:2 (2:1). Galaci Energia Metalul—Bacăui Dinamo 3:0 (2:0).

Nemzetközi versenyek a hétvégi sportprogramon

Ezen a héten Aradon két sportágban nemzetközi versenyekre kerül sor: szegedi atléták és tornászok szerepelnek városunkban és találkozásuk az aradi sportolók nagy érdeklődésre tart számot. A szegedi tornászok és atléták meg is érkeztek Aradra, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesültek és az aradi sportszerető közönség nagy érdeklődéssel várja a szombat—vasárnap alkalmát és tornaversenyt. Ezenkívül még „A”-csoporthoz tartozó mérkőzés egészíti ki a programot, amely a következők:

KEZILABDA: Vasárnap délelőtt 11 órakor a Progresul pályán: Aradi Progresul ICA—Bukaresti 6. Dinamo.

ATLETIKA: Arad—Szeged válogatott női és férfi atlétáinak versenyé szombaton délután 3 óráról és vasárnap délután 2 óráról a December 30 stadionban.

TORNA: Arad—Szeged válogatott ifjúsági tornászainak versenye szombaton délután 5 óráról és vasárnap reggel 9 óráról a fiúteleumban.

A Pronosport különleges versenyének eredménye

A Pronosport október 18-i különleges versenyén kupamérkőzések szerepeltek és az eredmények az alábbiak:

1 — 1 — törölve — törölve — 1
— 2 — 1 — 1 — 2 — 2 — 2
— 1 — 1.

Néhány sorban

A Győzelem kerékpáros verseny negyedik szakaszát Bukarest—Uziceni útvonalon, 60 kilométeres távon bonyolították le és a Hadsereg Központi Háza versenyzői kerültek az élre. Elsőnek Ion Vasile futott célba 39 kilométeres órátlaggal, mögötte Gheorghe Serban következett.

A Magyar Népköztársaság olimpiai bizottsága bejelentette, hogy a Magyar Népköztársaságot 106 sport-

toló képviseli a melbournei olimpián és a sportolók 66 vezető, edző és technikus is utazik Ausztráliába.

Moszkvában az Aljhejn emlékére rendezett sakkverseny VI. fordulóján elért főbb eredmények: Szmiszlov — Szabó 1:0, Botvinnik—Pidevski 1:0, Keres—Pachman 1:0, Unzicker — Stahlberg 1:0. A Ciociletea—Golombek játszma az angol versenyző kis előnyével félbeszakadt.

Rádióműsor

Szombat, október 20

BUKAREST I: 7.00: Rádióújság. 7.15: Román népi táncok. 7.30: Reggeli hangverseny. 8.00: Központi lapzsemlé. 9.00: Zongorahangverseny. 10.00: Szovjet szerzők új dalai. 10.29: Szimfonikus hangverseny. 11.15: Török népi zene. 11.45: Ifjúsági dalok. 12.05: A népek zenéjéből. 12.35: Táncok. 13.00: Hírek. 13.10: Esztrád-hangverseny. 14.00: Román szimfonikus zene. 14.48: Román esztrád-zene. 15.30: Hírek. 15.35: Zenekari hangverseny. 16.30: Bach: hangverseny. 17.15: Könyvtárszene. 17.45: Dalok. 18.00: Román népzene. 18.25: Operazene. 18.55: Hírek. 19.00: A rádió esztrádzenei. 19.30: Rádióújság. 20.10: Táncczene. 21.15: Nemzetközi események krónikája. 21.45: Folklor-művelekből. 22.15: Táncczene. 23.00: Hírek, sport. Hírek. 23.15: Táncczene.

BUKAREST II: 14.05: Szovjet szerzők folklor-műveleiből. 15.00: Hírek. 15.05: Énekhangverseny. 15.35: Könyvtárszene. 16.00: Rádióújság. 16.15: Moszkva beszél! 16.45: Hegedűhangverseny. 17.30: Szimfonikus zene. 18.00: Rádióújság. 18.30: Kívánság-hangverseny. 19.00: Irók a mikrofon előtt. 19.15: Népi zene. 20.00: Falvak újsága. 20.15: Hangverseny. 22.00: Hírek, sport. Hírek. 22.25: Románok. 22.50: Szimfonikus hangverseny. 23.50: Táncczene.

BUDAPEST (KOSSUTH): 9.10: Reggeli hangverseny. 10.00: Úttörő híradó. 10.20: A miskolci Egressy Béni Állami Zeneiskola tanulójának műsora. 10.40: Keringők. 11.00: Hírek. 11.10: Részletek Smetana Az

eladott menyasszony című operájából. 11.40: Rádios Béla Jenő és zenekara játszik. 12.30: Versék a kedveshez. II. Vajda János vers. 12.35: A Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye. 13.00: Hírek. 13.10: Operatörzslételek. 14.00: Falusi híradó. 14.15: Művészletek. 15.15: Részletek a városi VIT műsorából. 15.50: Könyvtárszene. 16.00: Hírek. 16.10: Ungár Imre zongorázik. 16.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 17.00: Könyvtárszene. 17.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 18.00: Hírek. 18.15: Szív küldi. 19.15: Lakatos Sándor és zenekara játszik. 19.55: Magyarország—Finnország válogatott atlétikai válad. 20.15: Bemutatjuk Bódy Rosner és zenekarának műsorát. 20.52: Jókai-szakai gyerekek! 21.00: Esti híradó. 21.20: A cédulás ember. Király Rezső szerzői estje. 22.53: Emberek között. Boldizsár Iván tolnajzai. 23.00: Hírek. 23.15: Sporthíradó. 23.35: „Ezt hallgassák meg!”

BUDAPEST (PETOFI): 15.00: Népszere melódika. 16.10: Ríport. 16.15: Népek dalai. 16.50: Lillafüredi stúdióknak jelentkezik. 17.00: Régészeti expedíció a világ tetején. 17.20: Puccini: Gianni Schicchi. Opera egy felvonásban. 19.52: Rimszkij-Korszakov c-moll trió. 20.32: Külpolitikai kalauz. 20.42: Legkedvesebb szerepeimből. 21.12: „Lement a nap...” Magyar népdalok. 21.45: A seregély: család. Elbeszélő költemény. 22.00: Képeslapokról — képek nélkül. 22.10: Magyar művészek operahangversenye.

Mihai Sadoveanu:

Viharok térszke

A tudományos fantasztikus elbeszélések sorozatában most jelent meg Mihai Sadoveanu: Viharok térszke című elbeszéléseinek első része. Ez az írás először 1936-ban jelent meg, s mivel a szerző akkori következtetése nem váltak be, az új kiadás előszavában Sadoveanu mester beismerte tévedését. Akkor ugyanis úgy képzelte, hogy a technika haladása folytán Közép-Ázsia rövidesen bekapcsolódik a világkapitalizmus vérkeringésébe és így a régi világunk ez az északkeleti sarki pusztulása van utóda. Az 1917-es forradalom azonban merőben másféle sorsot juttatott a világra és részének is. A mongol nép gazdasági és kulturális felébredése ma már megdöntöhetetlen valóság. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom egyetlen nemzedék életében új világot teremtetett, melynek fegyelmét a szocializmus szabja meg, s amely az elmúlt nagy háborúban harcra lélt a fasiszta ördögök ellen és szélesre bontotta a béke és a világtestvérség eszméjének zászlaját.

Az érdekes és izgalmas cselekményekben bővelkedő elbeszélés egyik nagy értéke, hogy a realitásához kapcsolódik. A szerző a múlt század hatvanas éveiben véletlenül ráesett egy folyóirat hasábján az angol felfedező házaspár, Atkinsonék feljegyzéseire, melyek Mongóliában tett utazásokról írtak. Ebben az időben Mongólia tájépeinek és embereinek ősi arculatát a változásnak még sehol sem érintette. William Atkinson naplóját és feljegyzéseit feljegyzéseit használta fel Sadoveanu mester, hogy egybekapcsolva a múlttal, hazánk népeinek történetével, a nagy művészi mestéri megelvező erejével olvasókat az olvasóit azokra a rejtélyes földre, melyek száz év előtt még csaknem teljesen ismeretlenek voltak a nyugati világ számára. Az elbeszélés főhőse, Atkinson hét esztendő bolyongás után tért vissza Moszkvába, feleségével és az utazás ideje alatt született gyermekével. Bejárta egész Dél-Szibériát, az Altaj hegységet és az Altaj és az Egi Hegyek között elterülő területet. Mint első európai járta meg az utat, melyen valaha Dzsingisz-kán és utódai törtek nyugat felé. Elsőnek pillantotta meg a Bogda Oala hegység behavazott csúcsait és az Aleian hegylánc alpesi tájait. Ez a hős utazó sok nehézséget, kegyetlen szenvedést gyűjtött le bolyongásai során. Naplójegyzetéből álló részletekbe most naplót vezetett utazásairól. 500 illusztrált napszerű képeket ki feljegyzéseit, melyek most az elbeszélés irodalmi formájában ötvözik, lebilincselően izgalmas, ugyanakkor költői és néprajzi ismereteket bővítő olvasmánnyal szórakoztatják és tanítják az olvasót.

1564. januárius

11-én kemény és zord tél nap volt. Nem szívesen bujt ki emberfia meleg hajlékából, ha módja van rá, odahaza üldögélt, mézzel édesített főtt bora kellemes társaságában. Mégis népes volt a gyulafehérvári messzi földön híres kollégium. Tanárok és deákok, főpapok és kispapok, nemesek és egyszerű polgárok, nagytudású professzorok zibongtak a nagyteremben. Még a fiatal fejedelmek, II. Rákóczi György is ott volt, mellette a szépetevő Tsalai püspök urral. Milyen nevezetes napja is legyen a kollégiumnak, hogy az akkori Erdély színe és virága gyűlekezik éppen és várakozik?

A moraj előtt. A fejedelmek helyet foglal és sorra a többiek is letelepülnek. A deákok még egyet-kettőt köhintenek. Az előadói emelvényen sovány, a sok tanulástól sápadt fiatalember áll és beszél. A kollégium alsó osztályainak egyik tanára mutatkozik most be a tudós gyűlekezettel. Hangja láradt, mégis, mint a korbács üt és veri a teremben lévőket.

Mert az oktatás hibáinak sürgős orvoslásáról beszél. „Amde inkább sirnom kellene, mint beszélnem, — mondja — ha az egész magyar nemzet örök gyalázatára, fájó szívvel szemlélni vagyok kénytelen csapásainknak, inségünknek, szégyenletes tudatlanságunknak és aluszékony tespedésünknek végtelen tengerét és azt a letörölhetetlen szegénylőt, hogy mi már nem is a fegyveres erőszak, nem is a rablás miatt... hanem szamar túnyaságból egy értelmes emberhez sem, nem: hogy uralkodó nemzethez illő tudatlanságból, eltoppult és elfásult lelkiismeretből, mely nem tudja, nem érzi a maga nyomorúságát és hogy kimondjam, amit ki kell mondanom: vakaságból, melylyel Isten megvert bennünket, hogy ügyetfogott, inséges nyomorult mivoltunkat ne lássuk, minden műipari dologban az idegen segítségre szorulunk!”

Ki ez a huszonnyolc esztendő fiatalember, aki ilyen vakmerően vágja a sértéseket az egybegyűlt előkezőkhez? Apáczai Cseri Jánosnak hívják.

Falusi gyermek, akit olthatatlan tudományomja a kollégiumba hajlt, majd onnan a nyugati egyetemre meg tanult és doktori titlust szerzett. A tudományáról nevezetesen Uttrecht városában nősült és ugyanott egyetemmel katedrát ajánlanak fel neki. A fényes jövőt azonban elveti magától és hazajön. Már könyve jelent meg, melyeket a szokástól eltérőleg nem latin nyelven, hanem magyar nyelven írt meg.

„Apáczai a beszédét befejezte. Megmondta, amit meg akart mondani, világga kiáltotta azt, ami már régóta keserítette. Kint, külföldön látta csak meg igazán, hogy nemzete milyen elmaradott és idehaza utólag meggyőződött arról, hogy gyökere-

sen reformálni kell a kollégiumi tanrendet.

A beszéd elhangzott, de Apáczai nem nyugodott. Könyvalakban megjelent a „Magyar Encyklopédia” című munkáját és székiológiai beszédét.

Ez már olaj volt a lappangó tüzre. Mert a beszéd, melyet a kollégiumban tartott, elröppent és az illetékesek igyekeztek arról megfedkezni. De Apáczai nyomtatásban is megjelentette, hogy maradvánvá válják. Vakmerő cselekedet volt akkoriban az iskolai tanítás módjának reformálását kéri. Még vakmerőbb dolog volt az anyanyelven való tanítást követelni! Azon a nehéz, kemény és görögnyelv nyelven, melyet a jobbágyok beszélnék! Mi különbözteti meg akkor az urat a paraszttól? — háborogtak a nagyurak...

Frissiben, szinte nyomdászaguan vette kezébe a könyvet Basirius Izsák, a külföldről Erdélybe menekült sok-könyvű és eszközökben nem válogató tanár és bevádolta a szerzőt a fejedelemnél, aki kemény szavakkal támadt Apáczai:

— Mást ne taníts, mert Isten engem úgy segéljen, ha valaki mást tanít, a Marosba vettem, vagy a toronyból hányatom le!

Apáczai Cseri megfosztják a tanári állástól és Basirius Izsák győzelme teljes, mert ő lesz az akadémia teljhatalmu rektora is. Apáczai, korának legnagyobb erdélyi tudós nyomorba kerül. Hívják papnak Enyedrő és Marosvásárhelyre is. Nem prédikátor akar azonban ő lenni, hanem tanár. Külföldről döbönt rá nemzetének elmaradottságára és még ott határozza el, hogy az ifjúság nevelője lesz.

Eszébe ötlük a sárospataki főiskola. Igen, ez az egyetlen, mely méltó volna arra, hogy ott tanítsanak! De a fejedelmek hallani sem akartak erről és hiába kér, könyörög a parancsoló nagyur édesanyja, csak nem enged.

Végül a kolozsvári iskola rektorságát kínálják fel. Kolozsvárott nehéz helyzetben van az iskola. Nincsen megfelelő épület, kevés a pénz. Mégis vállalja a nehéz feladatot. Háromszáz esztendő előtt, 1656-ban tartja meg a székiológiai: „Az iskolák igen nagy szükségéről”. Kolozsvári beszéde is kemény beszéd. Nyelvére most sem tett féket.

Ideje fölébredned, te álmós, te mámoros, te hályogos szemű magyar népi Végre, végre is álmóból ébredj fel, leheld ki magadból Bachust, kinek mindig áldozol, szemeid homályát irral oszlasd el...

Apáczai azonban nemcsak korthol, hanem áradhatatlanul dolgozik is. Az iskolát kibővíti, gondoskodik a szegényországi deákok ellátásáról és ingyenes tanítást ad. Hajdan tanítványai köréje sereglenek és az egykori alsóiskola néhány hónap-

belül egyenrangú a sárospataki, vagy gyulafehérvári akadémiaakkal.

Igazmondása és főleg újításai miatt azonban itt is meggyűlik a baja. Bálat György kolozsvári pap féltékenyen és irigyen nézi sikereit és a templomi szószékről prédikálja ki. Apáczait azonban sem a kicsinyes irigység, sem az anyagi gondok nem tántorítják meg. Erdély feje fölélt közben sűrű, fekete fellegek tornyosultak. Rákóczi méhetetlen önzésében lengyel koronára vágydók, hadával a lengyel hont dúlja és a török nagyvezér talár sereget küld a védtelen országba. Erdély, a valamikori Tündérvárt sirverem lesz. Tartáraznak a gyulafehérvári főiskolát is felégetik és az onnan elmenekült deákok Kolozsvárra, Apáczai iskolájában tanulnak. A megnagyobbodott iskola megokszorozza a feladatát és Apáczainak a megelhetés mind nagyobb gondot okoz.

Anyagi sorsa később mintha jobbra fordultna és elismerés is illeti. Barsay Akoos fejedelem külön jutalmul felemeli a fizetését. Ez azonban nagyon későn történik. Harmincegy esztendő korában meghal. Apáczai Cseri Jánosról a legtalálható sorokai Bód Péter írta:

„Ha ez az ember tovább élhetett volna, úgy lehet itélni, hogy a tudományok is jobb lábra állottak volna: mivel neki a tanításban nagy földön párja nem volt!”

Kubán Endre

ÚJ KÖNYVEK

Az előző évnegyedhez hasonlóan az utolsó három hónap hazai magyaryelvű könyvtértelese is gazdag és változatos.

Kiadták Nagy István kétkötetes művét, a Huszonöt év-et, Simon Magda Tanyai lelkek című riportkönyvét, mely a bihari parasztság életével foglalkozik. Földi Janka Rádár Katá-j, a már régebben beharangozott könyvek közé tartozik. A kötet, melyhez Bihari Sándor írt zenét, kottákat is közöl és különösen a kultúrthozok várják türelmetlenül. Verseskötete jelenik meg Létay Lajosnak (Gond és öröm) és Szász Jánosnak (Nincsen titkom), válogatott verset jelenek meg Maria Banusnak (Majtényi Erik fordításában), ezenkívül olvashatjuk Hornyák József, Huszár Sándor és Kovács György novellásköteteit. A Kincses Könyvtár sorozatban megjelenik Tamás Gáspár novella és elbeszélés gyűjteménye (Otthoni földön), a Szimfonikus sorozatban Szabó Lajos drámája (Mentőség) látnapvilágot. Tordai Zádor — Dávid Gyula szerkesztésében megjelenik A kurucz költészet antológiája. Az Ifjúsági Könyvtár megjelenteti Móróc Zsigmond az Ur a tornácra című kötetét. Szegő Júlia Daloljunk című könyve, a kicsiket segítő majd a daltanuláshoz.

A pártmunkás hétköznapi gondjai

Gyakran megtörténik, hogy munkaközben is elkalandozik az ember gondolata. Sokszor arra eszmélünk rá, hogy meglepően merész feltevések, tervek születnek meg képzeletünkben, amelyek napokig, sőt hetekig foglalkoztatnak. Ezek aztán vagy kikerülnek a fejedőből, vagy pedig egy adott pillanatban végleg megjelölnek bennünk... De, valljuk be, hogy agyunkban legtöbbszor a mindennapi élet ügyes-bajos dolgai szerepelnek napirenden.

Igy van ezzel Farkas Anna, az aradi Fierarú gyár munkásnője is. Az ajtózárlat-előkészítő és szerelő hely helyre hozza munkaszüneti idején a dolgozókat: golyóalubú székben ül és szinte pillanatok alatt szereli össze az ajtózárlatokat. Az alkatrészek többsége készült itt, a gyárban, gyors kézművelésű, gyakorlatias, igényes és így az agy többnyire szabad, megemésztheti a mindennapi élet kisebb-nagyobb gondjait.

Mert, mint ahogy mondja, az utóbbi időben megszorodtak a gondjai. Nem család, hanem „üzemi” gondok ezek. Otthon a gyermekek már levetették válláról a munka részét. A kilencéves Józsi fia és a tízeveses Anna lánya segítenek takarítani, főzni, bevásárolni, meg aztán a család anyagi helyzete is megnehezíti a munkáját, mint régen volt: másfél, két normál és teljesítési, havi fizetése hatvanöt-hétszáz lej, férje a G. Dimitrov-gyárban dolgozik, ő is hi keres. Hanem az üzemből az utóbbi időben egyre többet keresik fel ügyes-bajos dolgaikkal, tanácsot, segítséget kérnek. Ha fogynak az anyag, nemcsak a mestertől, Muresan Corneliótól kérnek számon, hanem tőle is. Ha valahol hiba mutatkozik, így tekintik, hogy azért ő is felelős és most már kezd megérteni, hogy a munkásoknak igazuk van. Nap-nap után mindjobban érzi, hogy mióta beavasszolták a pártvezetőségbe, megnehezítették a feladatát. Nem mondja ezt, de minden szavából kiérkezik.

A munkaszüneti idején állunk és beszélgetünk.

— Panaszkodtak nekem is a munkások, hogy magas a norma... vagy alacsony. Tudom én. Elég az hozzá, hogy nem lehet teljesíteni. Alacsony fizetésük volt. Ezzel szemben voltak olyanok, sőt vannak is, akik könyörögni kezdenek, hogy adjanak nekik munkát. Laza volt a normájuk.

— A kérdéssel foglalkozott a pártbizottság. Az üzem vezetősége azt mondta, hogy a normát nem lehet rendezni, főleg csökkenteni nem, mert nem lehetjük túl a fizetési alapot. Az igaz, de valójában még csak tenni kell. Elhatároztuk: meggyőzzük a nagy fizetésű munkásokat, hogy kérjék normájuk bizonyos felemelését. Munkánk sikerrel járt. Elértük azt, hogy ma már a normákat helyesen alkalmazzuk. Ma már nem igen találunk az üzemből négyezer lejtől alul kereső dolgozót.

Közben megérkezik Chincea Gheorghe pártvezető. Úszonnap-szünetben végigjárja a műhelyeket, jelszere mozgósít. Egy másik férfi is megáll egy pillanatra.

— Farkas elotársno, — kiáltja fel a vadó, préselő, furó és csiszoló gé-

pek zaját — délután megnyitjuk a pártkutatást.

— Tudom, — hangzik a válasz — ott leszek.

Sok minden szóba kerül ilyenkor. Megemlítjük a mestert, az igazgatót, a párttitkár tevékenységét. Általában, a gyakori anyagihiánnyal együtt, a tervek rendszeresen teljesülnek.

— Azóta, hogy Mészáros igazgató vezeti a gyárat, — magyaráz Chincea — megvalósult a havi tervek teljesítése.

Farkas Anna a fejével bólogat, helyesel.

— Nem azért mondom, hogy... szépen mondják az igazgatóról, de ez a valóság — mentegetőzik Chincea.

Tehát a vezetésben nincs hiba. Csak az anyaghiány tér állandóan vissza. (Ennek megoldása az illetékes minisztériumra várom). De ha kiskis is néhány napot valamilyen nyersanyag, a dolgozók behozhatják a lemaradást. Kétségtelen, hogy hajrával, de mit tehetnek mást. A zökkenők ellenére is javul a munka minősége, kezdenek exportra termelni. Tehát a dolgozók is becsületesen eléget tesznek feladatuknak.

Beszéd közben megvilágosodnak előttem Farkas Anna mindennapi gondjai. Mert az is foglalkoztatja, hogy Grosan Ana, aki szintén az ajtózárlatokat szereli össze, csak 500—550 lej keres, szeretője, ha ő is elérné a hétszázat, ha rendszeresen tudná a tervek teljesítését. Segíti is tanácsokkal, megmutatja neki a heggyakorlást, gyors mozdulatokat. Azután az is gondot okoz neki, hogy az étkezési javításnál elketne egy kis segítség. El is határozta, hogy a felelőssel együttesen önkéntes munkára mozgósítja a növekedőket, hogy november 7. tiszteletére izlésszen berendezzék az üzem étkezdéjét.

Vég nélkül sorolhatom Farkas Anna mindennapi gondjait. Ő sem hitte volna, hogy ennyire megszorodnak a feladatai, ha beavasszolták az új pártbizottságba. Csak most látja, hogy a pártmunkának, a kommunizmusnak a hétköznapi gondjai szorosan összekapcsolódnak a közösség érdekeivel.

Es ez így van rendjén.

T. I.

Szakszervezeti vezetőt választottak

Az Universal áruház dolgozói az elmúlt napokban megválasztották a szakszervezeti csoportok vezetőit. A tagság ezalkalommal meghallgatta a csoportvezetők csaknem egyéves tevékenységéről szóló jelentést.

A jelentés kiterjedt az áruházban folytatott szociális versenyre, amely jó eredménnyel járt. Az 1. számú (földszinti) csoport versenyben volt a 2. számú (emeleti) csoporttal. A versenypontok között említésre méltó a különböző osztályok területi-területi kérdése. Ezt elemzték a vezetőválasztó gyűlésen. A 2. számú csoport tagjai az év első felében 50 százalékkal vezettek az 1. számú csoport előtt. A harmadik negyedév-

ben ez a százalékarány 33 százalékkal csökkent. A versenypontok között szerepel a panaszkönyv használata is. Az első felében három panaszt írtak mindkét csoport könyvébe, de azóta nem jöttek be újabbak.

Szó esett a kulturmunkáról is. Intézményünk dolgozói nem kapcsolódtak be a kulturtevékenységbe. Fő elfoglaltságuk ebben a tekintetben csak a faliújság és a sajtóelőfizetés gyűjtésére terjedt ki.

Ezúttal megválasztottuk a csoportvezetőket. Az 1. számú csoport Borbély Jánost, a 2. számú csoport pedig Steiner Izidort választotta meg.

Steiner Izidor, levelező

Tulajdonosok vállalkásait

A pernyárai mozaik- és kőporgyár dolgozói október első napjaiban megtartott termelési értekezletük számos munkavállalást tettek november 7. melletti fogadására. A két brigád — Duma János és Dóhosi István vezetésével — például vállalták, hogy a termelési tervek 10. illetve 13 százalékkal teljesüljenek.

A helyes munkaszervezés és a brigádtagok odaadó munkája eredmény-

nyeképpen folyó hó első dekádjában 25—30 százalékkal teljesítették vállalkásukat. Ugyanakkor jönnösgű munkát is végeztek. Az eredmények eléréséhez nagyban hozzájárultak a gyár gépészei is, mint Schellert Antal és Tripa Alexandru, akik biztosították a gépek jó működését.

Hodran Tiberiu, levelező

Lendületesen dolgozunk

Az aradi Rezistența termelőszövetkezet dolgozói nagy választékban gyártanak kötélfelkészítők. Nagy mennyiségben gyártják a mezőgazdaság részére szükséges kötélszálakat, különféle kötőket, hajlésszárat, stb.

Ezenkívül készítenek különböző választékban színeket, színes szálakat tetszőleges színeket és felvonó

kötteleket. Munkaközösségünk lelkesen végzi feladatát. A dolgozók fátársaságot nem ismerve, végzik munkájukat, hogy jó termelési eredményekkel, a tervelőirányzat teljesítésével köszönthessék november 7. nagy ünnepét.

György József, levelező

Konzultáció

A termelési feladatok ütemes teljesítése az ipari vállalatokban

A szocialista termelés egyik alapvető követelménye, hogy az ipari vállalatok ütemesen teljesítsék termelési feladataikat, termelési tervüket, programjukat. A tervszerű gazdálkodás a népgazdasági szocialista alulakultat tervszerű teljesítésének elsőrendű szükségessége.

Pártunk, kormányunk ismeri és felhasználja a szocializmus gazdasági törvényeit, — amelyek a népgazdasági szocialista alulakultatnak izmosodásával párhuzamosan, egyre nagyobb területen hatnak — s így biztosítja azt a pártalati fejlődést, amely népgazdaságunk minden ágában tapasztalható.

A népgazdaság különböző ágainak szakadatlan, tervszerű és arányos fejlődése, új termelési ágak létrehozása előrevetíti az egyes termelési ágak közötti rendszeres együttműködés szükségességét. Az összes gazdasági ágak egységes alkotnak, a termelés és a különböző termelési ágak termelvényeinek elosztása is terv alapján történik. Ez azt jelenti, hogy a népgazdaság különböző ágai közötti tevékenysége kölcsönösen hat egymásra. Ha egy vállalat nem teljesíti ütemesen feladatát — például választék tervét — könnyen zavart idézhet elő más vállalat munkájában, vagy az egész iparágban. De előfordulhat az is, hogy egy vállalat tervszerűtlen munkája káros hatással van népgazdaságunk több területére, vagy zavart idéz elő egész népgazdaságunkban. Vonatkozik ez különösen a nehéz és gépgyártóiparra.

A közszükségleti cikkeket gyártó iparban a hullámzó termelés nehézségeket idéz elő a lakosság ellátásában, — amely szintén terv alapján történik — hiszen így számos szük-

séges terméket csak késéssel hoz forgalomba állami kereskedelmünk.

Az említett zavarok és károk előidezése mellett a terv, a munkaprogram ütemes teljesítésének hiánya nagy veszteségeket okoz a munkaerő, a nyersanyag és a pénzügyi alapok kihasználásában. Hajrá munkával a terv kezdeti időszakában a munkaerőt és a felszerelést elégtelen mértékben használják s ezáltal természetesen az időszak végén (hónap, negyedév, év) megerőltetett munkára, túlórázásra van szükség, ami feltétlenül a gépek gyorsabb ütemű rongálódását, az anyagkieszteteket és a pénzalapok ésszerűtlen felhasználását jelenti. S nem utolsósorban a hajrá munka a dolgozók egészségre is káros, ebben az időszakban a munkások fokozott mértékben eláradnak s ez egy új időszak kezdetén a munkalendület csökkenésében is megmutatkozik. Mindez pedig maga után vonja a termelékenység csökkenését, a termékek önköltségének növekedését, a forgóalapok forgási sebességének csökkenését és ezáltal a vállalat rentabilitásának csökkenését.

A termelés helyes tervszerűsítése

A vállalatok termelési terve szerzője a népgazdasági tervnek, az egyes vállalatok tervének teljesítése tehát az egész népgazdasági teljesítési terv megvalósítását eredményezi. Erthető tehát, hogy pártunk és kormányunk megköveteli gazdasági vezetőinktől és ipari vállalatok minden dolgozójától, hogy következetesen harcoljanak a tervadatokat valóra váltásáért, mégpedig a terv ütemes teljesítésével, a hajrá munka el-

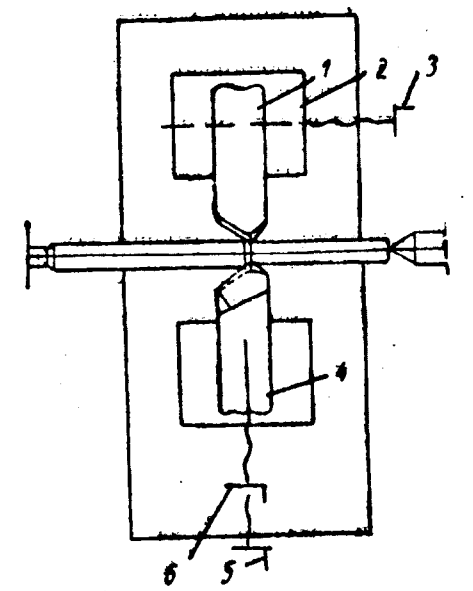
leni kíméletlen küzdelemmel. Hazánk számos ipari vállalatának gyakorlati azt bizonyítja, hogy még sok helyen nem számolták fel a hajrá, ami nagy zavart és jelentős kárt okoz az ilyen vállalatok számára.

Az időszakok végén tapasztalható hajrá munka a legtöbb vállalatban a termelési hibás tervszerűsítésből, megszerzéséből — és irányításából ered. A múlt évben a fővárosi Grivița Rosie CFR komplexumban például az időszakok végén (hónap, negyedév, év) kíméletlen hajrában dolgoztak, mert helytelenül szervezték meg a termelési folyamatot. Ezáltal a vállalat egyes alapszályain rosszul ment a munka, ami természetesen gátolja a többi üzemosztályok tevékenységét, hiszen az említett alapszályok nem biztosították a termelési folyamatosságában szükséges megmunkált és további megmunkálásra váró munkadarabokat, alkatrészeket. Így például, mivel a vasúti közlekedés rossz minőségű üzemeltetése miatt az az csak késve szállított a hengerosztálynak, az utóbbi nem teljesítette ütemesen a tervét. A termelés szervezésében fennálló hibák más üzemosztályokat is megkártottak abban, hogy ütemes munkát végezzenek. Így történt ez a kazánosztályon is.

A termelési folyamat hibáit úgy küzdötték le, hogy tüzetesen elemezték az egész vállalat tevékenységét s az így szerzett ismeretek alapján megjelölték műszaki-szervezési intézkedéseket fogantatottak. Arra törekedtek ezáltal, hogy a rendelkezésükre álló eszközökkel és eljuttassák a termelési részlegekre, hogy biztosítsák az üzemosztályokon a folyamat termelési diagrama alapján, hogy az osztályok tiszteletben

Az előtolás elosztásának elvén működő kétképes esztergálás

A Minszki „Csekalov” szerszámgárban a kis átmérőjű L.D. nagyobb 15-nél méretarányu alkatrészek esztergálását két késsel végzik, amelyek az előtolás elosztásának elve alapján működnek. Az ilyen esztergálás alkalmazásával a késeket a darab két oldalán egy helyre elhelyezik, hogy a kések csúsa a darab tengelyétől egyforma távolságra legyen és e tengelyre merőleges azonos síkban fektűdjön mindkettő. Így az alkatrészt hajlító nyomaték nem ter-

heli, mert a két késen ébredő forgási erő radikális összetevői kiegyensúlyozzák egymást és az alkatrész merevsége az előtolás megválasztására gyakorlatilag semmilyen befolyással nincs.

Az előtolás nagyságát ebben az esetben csak a kés geometriai alakja és a megmunkált felület simaságával szemben támasztott követelmény korlátozza. A legkisebb elhelyezési szög szintén nem az alkatrész merevségéből, hanem csupán alakjából és befogási módjából kiindulva határozható meg. Azelőtt a 90 mm-es hosszabb 6 mm átmérőjű spirálfurók egy késsel esztergálták $f = 0,5$ mm fogást, $v = 0,5$ mm/ford előtolást és percenként maximálisan 950 orfordulatot alkalmazva. A kétképes esztergálással az előtolás elosztásának elvét használva növelhető az előtolás $v = 1,5$ mm/ford értékig, miközben a fogásmélység és a forgási sebesség ugyanakkora marad. A kés elhelyezési szöge 45° -ról 15° -ra, a mellékvágó elhelyezési szöge pedig 15° -ról 0° -ra csökkenthető. A két (1) mellékvágó késétől (2) fogó (lásd az ábrát), amely a gép szupportjának keresztirányban helyezkedik el. A szupport az orsó (3) segítségével tengelyirányban mozoghat. A kések (1—4) oszlopai a darab tengelyére merőleges síkban helyezkednek el. A kés (1) beállítás a darab tengelyétől kezdő távolságban egy törték, hogy az 5-ös keresztirányban mozoghat, a kés (4) pedig a 6-os keresztirányban állítható be.

A spirálfurók esztergálására használt esztergápad ilyen beállításának előírt tapasztalata és módszer kiválóságát igazolja. Hosszu tengelyek megmunkálásához való felhasználá-

sa feleslegessé teszi a bábok alkalmazását. Az ismertetett kétképes esztergálás lehetővé teszi a Koleszov által kidolgozott geometriájú kések felhasználását nem merev alkatrészek megmunkálására alkalmasan is.

Csapágyfémről hengerelt perselyek

Legutóbban csapágyfémről vékony falu perselyeket hengerelnek, amelyek beépítésre készek, vagy pedig sorozagyártásban furási műveletre kerülnek. Hengerelt szalagdarabokat használnak, amelyeket 10—60 mm átmérőre hengerelnek. A fal vastagság 0,8—2 mm és az átmérőviszony $L:d = 0,5$ -től 2.

Az ilyen csapágy perselyek gazdasági előnye a következők: nagy darabszám és azonos méret esetében a szerszám beszerzése kifizetődik. A hengerelt perselyek esetében nem kell a minimális falvastagsághoz ragaszkodni, mint szilárdasági vagy gyánthatósági okokból az öntött vagy húzott perselyeknél. A hengerelt perselyek előnye, hogy olajszelvény vagy olajfuratok forgács nélkül vihetők rá a felületre.

A hengerelt csapágyperselyek gyártására a hidegen jól alakítható csapágyanyagok alkalmasak, például különleges márgaré, öntvény, több alkotó bronz vagy könnyűfém csapágyvezeték és plattírozott anyagok is.

Hengerelt perselyek felhasználási lehetőségei: kis igénybevételű csapágyak esetében olyankor, amikor az igénybevétel irányát váltakozó (grafitos furatok). A közepesen igénybe vett csapágyak esetében, mint például tengelycsukló, szelephímbok, kormány és fékdob, ajánlatos anyag az Aeterna L 53, a DIN 17661 So Me 58 csoportja. A nagy igénybevételű csapágyak (hajlóműcsapágyak) perselye készíthet Nide-bronzból (foszfor-bronz 8—9 százalékos öntvény), amelyen az olajfilm igen jól tapad, amely igen nagy terhelések átvitelére alkalmas. Az igen nagy igénybevételű helyeken, mint például a dugattyúcsap tengelye, ajánlatos a Rotmetall 4 (ömlőn-horganybronz). Ezeknek az anyagoknak a keménysége különböző, 100—170 kg/mm² Brinell között van.

Az aradi villanygyár felhívása

Takarékoskodjunk a téli hónapokban a villanyárammal

Ismeretes, hogy az őszi és téli hónapokban megnövekszik a villanyenergia-szükséglet. Mivel az aradi villanygyár teljesítőképessége nem növekedett az aradi vállalatok fejlődésével arányosan és ugyanakkor a magánfogyasztók igényei is megnövekedtek, az őszi és téli hónapok beálltával olyan intézkedések fogantatására van szükség, hogy a csúcsgazdálkodás időszakában ne legyenek zavarok a villanyáram szolgáltatásában. Csúcsgazdálkodás minden nap általában reggel 7—9 között, este pedig 18—21 óra között van.

Még a nyár folyamán az aradi villanygyár számos olyan javítási és előkészítési munkát hajtott végre a gépekben és a felszerelésekben, amelyek a téli hónapokban a teljes kapacitással való működést lehetővé teszik. Intézkedések történtek ugyanakkor annak érdekében, hogy elkerülhető legyenek, illetve minél rövidülő idő alatt kijavíthatók legyenek a fagy által okozott esetleges zavarok.

Az említett és egyéb intézkedések mellett szükség van még arra is, hogy a fogyasztók a téli hónapokban ésszerűen használják fel a villanyenergiát s megtakarítsák az energiapazarlást, ami a villanyáramszolgáltatás

talatás rövidebb, vagy hosszabb időre való megszakítását eredményezné.

A fogyasztók: ipari vállalatok, gyárak és üzemek, intézmények és magánosok a következőképpen járulhatnak hozzá a villanyenergia ésszerű felhasználásához: csak olyan villanygépeket használjanak, amelyek a legszükségesebbek, amikor nincs szükség világításra, azonnal kapcsolják ki, ne használjanak rádiókat, villanymelegítőket és egyéb háztartási villanykészületeket a csúcsgazdálkodás idején (reggel 7—9 és este 18—21 óra között); jelentésként be idejében az összes villanykészületeket és motorokat, amelyeket huzamosabb ideig használnak egy folytatásban és ezeket lehetőleg alkalmazzák, hogy csak reggel 9-től délután 14 óráig és este 21-től reggel 7 óráig legyenek üzemben.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a tényt sem, hogy a villanyenergia ésszerű felhasználása kétféle takarékoskodást vezet: villamosenergia takarékoskodás az az évek, valamint más villanymotorok, vagy készülékek élettartamának meghosszabbításához. A villamos energia ésszerű felhasználásánál tehát a közérdek az egyén érdekeivel kapcsolódik össze.

IDŐTÁRS

Oktober 20-án, szombaton változó, kony felhőzet, helyi esők várhatók. A hőmérséklet kissé csökken, nap-

közben 13—16 fok között, éjszaka 2—4 fok között lesz. Gyenge, időnként erősödő szél.

tásra vezetett a termelési grafikon szerinti megszervezés. Az aradi December 30 gyár fonódájában ugyanakkor a termelési grafikon módszerének alkalmazásával érthették el, hogy ma már ütemes a termelés.

A szalagrendszer alkalmazása

Igen fontos és időszerű kérdés a termelési folyamatok megszervezése szempontjából a szalagrendszeri munka bevezetése, e módszer által biztosított előnyök kihasználása. Ez a módszer a legtöbb iparágban sikeresen alkalmazható, különösen ott, ahol nagy sorozatokat gyártanak. A szalagrendszeri termelés tehát minden ilyen vállalatban bevezethető, ha két alapvető körülménynek eleget tesznek: állandóan nagymennyiségű alkatrészt, vagy termék gyártását végzik és következetesen tiszteletben tartják a választék-tervet.

Az elenőző szöveget és hazai üzemek tapasztalatai azt bizonyítják, hogy számos, a gyakorlatban bevált fejlett munkamódszer elősegíti a szalagrendszeri termelés bevezetését.

A gyakorlatban jól bevált módszer ezek közül a termelési részlegek olyan szerzői szervezése, hogy ezekben úgynevezett „zártkörű” egységeket létesítsünk. Ennek értelmében a vállalatok különböző üzemosztályainak munkáját egy, vagy egy csoportnyi munka elvégzésére kell szakosítani. Az olyan vállalatokban, amelyekben kisebb sorozatokat gyártanak, ajánlatos üzemosztályonként készítő üzemekben pedig az osztály keretén belül szalagrendszeri szervezéssel helyes megoldani a szakosítást, zártkörű részlegek létesítését.

(Folytatása a 4-ik oldalon)

Hírek a nagyvilágból

Mao Ce-tung, Liu Sao-ci, Csou En-laj távirata K. J. Vorosilovhoz, N. A. Bulganyinhoz és D. T. Sepilovhoz

PEKING. (Agerpres.) — Az Uj Kína jelenti: K. J. Vorosilov elvtársnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökének, N. A. Bulganyin elvtársnak, a Szovjetunió minisztertanácsa elnökének, D. T. Sepilov elvtársnak, a Szovjetunió külügyminiszterének

A Kínai Népköztársaság kormányja és a kínai nép nevében mely hálaátfejező táviratokat küldött a Szovjetunió kormányának és népeinek, a Kínai Népköztársaság kikiáltásának hetedik évfordulója alkalmából kifejezett jókívánságokért.

A kínai nép egész harci útján mindenkor élvezte a szovjet nép forró és állandó támogatását és most is élvezte azt a hatalmas segítséget, amelyet a Szovjetunió kormányja és népe nyújtottak a szocialista építés időszakában. A szovjet nép a kínai néppel iránt kinyilvánított nagy barátságát segíti az egész kínai népet az ország szocialista iparosítása mielőbbi megvalósítását folytatott harcban.

Kína és a Szovjetunió népeinek barátsága Ázsia és az egész világ népeinek erőteljes bástyája lett és annak egyre hatalmasabb kihatása drága a világ valamennyi békeszerető népe számára. Mélyes meggyőződésünk, hogy a Kínai Népköztársaság és a Szovjetunió közötti nagy barátság napról-napra erősödik és örökké fog tartani.

Felhasználjuk ezt az alkalmat, hogy legjobb kívánságainkat tolmácsoljuk a szovjet népnek. Ujabb nagy, kiemelkedő sikereket kívánunk a szovjet népnek a kommunizmus építésének és a világéke fenntartásának művében.

Peking, 1956. október 14.

MAO CE-TUNG
LIU SAO-CI
CSOU EN-LAJ

A Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése

— Etienne Fajon jelentése —

PARIZS. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti:

Etienne Fajon, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottsága Politikai Irodájának tagja, a Központi Bizottság október 18-iki plenáris ülésén jelentést terjesztett elő a politikai helyzetről és a munkaszüneti akcióegységéről. Rámutatott a párt XIV-ik Kongresszusa határozatainak nagy fontosságú és reakció és a háborús veszély ellen folytatott harcban és hangoztatta a szocialista és kommunista pártok egységes frontja létrehozásának és megszilárdításának szükségességét. Ez a front — mondotta — kedvező feltételeket teremtenek ahhoz, hogy egyesüljenek az összes demokratikus és nemzeti erők egy széleskörű népfrontba, amely biztosítja, hogy az algériai béke megteremtésének, a vitás nemzetközi kérdések békés eszközökkel való rendezésének, a leszerelési válságok és megszüntetésének, a szociális szociális intézkedések meghozatalának, a demokratikus szabadságjogok helyreállításának és védelmének, valamint az alkotmányos irányelvek tiszteletben tartásának célkitűzéseit kövesse.

A január második választások után —, amely a baloldali erőknek, a kommunistáknak, a szocialistáknak és a radikálisoknak többséget biztosított — napirendre került az a politika. Jóllehet a pártok között bizonyos kérdésekben az irányelvekben eltérések vannak, mégis együttmű-

ködhetnek a közös célok megvalósítása érdekében. Fajon hangsúlyozta, hogy míg a pártok 11 millió szavazatot kaptak, a jobboldali pártokra csupán 9 millió szavazatot adtak le. Így tehát az országban, akárcsak a parlamentben létrehozható a baloldali többség.

„Az előző számos esetet idézett arra nézve, hogy a kommunista akcióegységet javasoltak a szocialistáknak és a radikálisoknak, de ez utóbbi két párt vezetői nem fogadták el ezeket a javaslatokat.

Az algériai helyzet elemzése után Fajon rámutatott arra, hogy az Algériában folytatott erólpolitika kudarcot vallott. Hangoztatta, hogy az algériai kérdés határozza meg nagymértékben az egész francia politikát. Ennek ellenére, a szocialista párt liliei kongresszusának az a határozati javaslata, amely az algériai háború megszüntetését sürgeti, holtbéli maradt. Minthogy a szocialista párt vezetői — mondotta Fajon — nem hajlandók közös akciókat folytatni a kommunistákkal a béke érdekében, elhatározták a gyarmatosítók-
kal együtt, hogy az algériai kérdésről a szuezi kérdésre tereljük a figyelmet. Etienne Fajon élesen elítéli az Egyiptom-ellenes fenyegetéseket. Az igazság az — mondotta —, hogy az Egyiptom-ellenes erőszak hívei úgy vélik, hogy ily módon könnyebben elfoglalják az algériai népet. Ismétlem — mondotta Fajon —, hogy a kormány e kérdésben

folytatott politikája ellentétben áll a nemzeti érdekekkel.

A továbbiakban rámutatott arra, hogy a kommunista párt nem lehet haladó baloldali politikát folytatni. A választások óta eltelt kilenc hónap ismét bebizonyította, hogy a kommunista párt részvétele nélkül lehetetlen a munkaszüneti törekvéseket és a nemzeti érdekeket kifejező politikát folytatni. Így tehát — mondotta — a kommunista és a szocialista pártok akcióegysége a jelenlegi legfőbb és a legsürgősebb feladat. Akcióbennünket, kommunistákat illet, mi nem szándékszunk egyedül harcolni a politika megváltoztatásáért. Akcióegységre törekszünk, mert az a legfőbb eleme annak, hogy a munkások és a demokratikus erők széleskörű egységet teremtsenek a nagytöke ellenében.

Az előző konkrét példákat idézett annak bizonyítására, hogy az akcióegység gondolata az utóbbi időben egyre népszerűbbé válik a dolgozók körében.

Etienne Fajon felszólította a kommunistákat, hogy kitartóan küzdjenek a szocialistákkal való akcióegység megteremtéséért. Jelentése befejező részében Fajon néhány belső pártkérdéssel foglalkozott. Rámutatott a pártpropaganda megújításának, az iparvállalatok és a falvak pártszervezetei tevékenysége kibővítésének, valamint a női és ifjúsági pártmunka fokozásának szükségességére. Végül rámutatott annak fontosságára, hogy mindinkább kiszélesítsék a kommunista párt sorait.

A nyugatnémet közvélemény a kommunista közszéki tanácsosok mandátumainak tiszteletben tartását követeli

DÜSSELDORF. (Agerpres.)

Mint a Vorwärts című lap közli, a nyugatnémet tartományok belügyminisztereinek Nyugat-Berlinben megtartott értekezletén kimondták, Németország Kommunista Pártjának betiltása ellenére sincs törvényes alap a kommunista közszéki tanácsosok mandátumainak megsemmisítésére. Elhatározták, hogy munkabiztonságot kényszerítsék az ügy végleges tisztázására.

A nyugatnémet tartományok belügyminiszterei határozatának annál nagyobb a jelentősége, mert Hessen, Alsó-Szászország és Szászország Westfalia tartományokban október 28-án, Rajna, Palatinus és Baden-Württemberg tartományokban pedig november 18-án közszéki választásokat tartanak.

A nyugatnémet belügyminiszterek csatlakozva a közleményhez úgy vélik, hogy a kommunista tanácsosok mandátumainak megsemmisítése egyenlő lenne az alkotmányos jogok lábbalprásával.

—O—

Ujabb változások az angol kormányban

LONDON. (Agerpres.) A Reuter hírügynökség közli, hogy csütörtök este Londonban hivatalosan bejelentették a kormány újabb átalakítását. Anthony Head honvédelmi államtitkárt honvédelmi miniszterre nevezték ki Walter Monckton helyébe. Monckton továbbra is a kormányban marad és a főpecsétőrti tisztséget fogja betölteni. Head helyét a honvédelmi miniszterhelyettes John Hare, volt gyarmatügyi államminiszter tölti be. John Mac Clay volt szállításiügyi minisztert gyarmatügyi miniszterre nevezték ki.

A sajtóügynökségek élénken kommentálják az újabb kormányátalakítást, amely már a második, a szuezi válság kiborítása óta. A France Presse megállapítja, hogy a kormány átalakítása újabb bizonyítéka Eden miniszterelnök azon szándékának, hogy folytassa az erópolitikát a szuezi kérdésben.

—O—

Bulganyin fogadta Afganisztán miniszterelnökét

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ. N. A. Bulganyin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke október 18-án, a Kremben fogadta Sz. Muhammad Daud afganisztáni miniszterelnököt.

Fogadás a belgrádi magyar nagykövetségen

Tito és Gerő Ernő rádiónyilatkozatai

BELGRAD. (Agerpres.) — Münnich Ferenc, a Magyar Népköztársaság belgrádi nagykövete október 17-én fogadást adott a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének Jugoszláviában tartózkodó küldöttsége tiszteletére.

A fogadás során Josip Broz Tito, a Jugoszláviai Kommunista Szövetségének főtitkára és Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára nyilatkozott a budapesti rádiónak.

Josip Broz Tito kijelentette: „Örömmel állapíthatom meg, hogy a Jugoszláviai Kommunista Szövetségének és a Magyar Dolgozók Pártjának képviselői közötti tárgyalások a legjobban, a legelvtársasabban és a legbarátabban szellemben foly-

nak. Véleményem szerint a magyar küldöttség jugoszláviai látogatása, az itt folyó tárgyalások nagy jelentőségűek az országaink közötti kapcsolatok további elmélyítése szempontjából. Nagy sikereket kívánok a magyarországi dolgozóknak a szocializmust és a boldog jövőt építő munkájukhoz.”

Gerő Ernő ezt mondotta: „A magam részéről is megerősíthetem, amit Tito elvtárs mondott. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Jugoszláviai Kommunista Szövetségének Központi Bizottságának küldöttségével között a tárgyalások a legbarátságosabb légkörben folynak, komoly és konkrét eredményekkel jártak. Ez a találkozás a két párt és a két ország szempontjából igen nagy jelentőségű.”

Az egyiptomi sajtó bírálja az október 16-iki angol-francia nyilatkozatot

KAIRO. (Agerpres.)

Az egyiptomi sajtó egyöntetűen bírálja az angol és francia kormány képviselőinek a párizsi tárgyalásokról október 16-án kiadott közös nyilatkozatát. Az egyiptomi lapok rámutatnak arra, hogy a nyilatkozat sérti a Biztonsági Tanács határozatát a szuezi kérdés békés rendezését szolgáló hat alapelvre vonatkozóan.

Az egyiptomi sajtó megállapítja, hogy a párizsi közlemény Angliának és Franciaországnak azt a szándé-

kát bizonyítja, hogy fenntartja az erőszakkal való fenyegetőzés régi politikáját.

Az Al Ahbar című lap „Miért kellett a Biztonsági Tanácshoz fordulni” című cikkében azt írja, hogy Anglia és Franciaország nemrég kiadott közleménye állandóan utal a csatornát használó országok szervezésére, valamint a 18 ország határozataira, mintha a Biztonsági Tanács semmiféle határozatot sem hozott volna.

A washingtoni francia nagykövet a nyugati hatalmak szuezi terveiről

WASHINGTON. (Agerpres.)

Alphand, Franciaország washingtoni nagykövete az amerikai sajtóklubban rendezett ebéden célzást tett a nyugati hatalmak szuezi terveire. Egyiptomnak olyan formában kell alkalmaznia a megállapított hat elvet — mondotta —, hogy azok tényleges végrehajtása valójában a csatorna nemzetközi igazgatását jelent-

se. Ez annyit jelent, — mondotta a francia nagykövet —, hogy Egyiptom a 18 állam által kért garanciahoz hasonló biztosítékokat kell nyújtson. Franciaország folytatja a csatornát használó országok szövetségének megszervezését — mondotta a nagykövet —, majd hozzátette, hogy Franciaország „szilárd állásponton” helyezkedik a szuezi kérdésben.

Pakisztán miniszterelnöke Pekingbe érkezett

PEKING. (Agerpres.) Az Uj Kína jelenti:

Husszein Sahid Szuhrawardi, pakisztáni miniszterelnök és a kíséretével lévő személyek, Csou En-lajnak, a Kínai NK Államtanácsa elnökének meghívására, október 18-án Pekingbe érkeztek.

A repülőtéren Csou En-laj és több más államfői fogadta a vendégeket.

A pakisztáni miniszterelnök kijelentette: meg van győződve arról, hogy tovább fog erősödni Kína és Pakisztán hagyományos barátsága.

Hongkong angol kormányzója „Anglia belügyeibe való beavatkozásnak” minősítette Csou En-laj tiltakozását

KANTON. (Agerpres.) Az Uj Kína jelenti:

Alexander Grantham, Hongkong angol kormányzója, egy sajtóértekez-

let alkalmával arra a valóban merész kijelentésre ragadtatta magát, hogy Csou En-laj miniszterelnök tiltakozása a kuomintangista ügynökök hongkongi és kaulini provokációjai miatt, „beavatkozás Anglia belügyeibe.”

Az egyik fűdösítő arra vonatkozó kérdésére, hogy a katonai hatóságok miért nem avatkoztak be idejében, Grantham kitérő választ adott. Egy másik kérdésre, éspedig arra, hogy miért volt látható olyan sok kuomintangista zászló Kaulinban, Grantham határozatlanul válaszolt, hogy a kuomintangista zászlót szimbólumként használták, megemlékezésül az 1911-es felkelés évfordulójának ünnepén. A kormányzó kijelentette, hogy nem lenne méltányos a kuomintangista ügynökökre hárítani a felelősséget. Mint Grantham a továbbiakban mondotta, nincs bebizonyítva, hogy kommunisták is bele vannak keveredve a zavargásokba. Arra a kérdésre, hogy várható-e újabb zavargások, kijelentette, hogy „Hongkongban, csakugy, mint máshol, mindig megvan a lehetőség zavargások kitörésére.”

—O—

Ma filmszínházainkban

Dózsa György október 24-ig: A PROTAR ÜGY. Naponta 10 és 12-kor matiné. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. N. A. Balcsescu október 26-ig: A MEXIKÓI FIÚ. Előad.: 3, 5, 7 és 9 óra. Herkály János október 24-ig: CSIZSIK MATRÓZ. Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor. I. L. Caragiale október 21-ig: A PARTIZÁN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Ifjúsági október 21-ig: A GRUZ BALETT MESTEREI. — FOST AZ ERDOEN. Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra. Solidaritáta október 21-ig: SALTANAT. Maxim Gorkij október 21-ig: KÖRHINTA. Ilie Pintilie (Gradiste) CFR október 21-ig: EGY PIKKOLO VILÁGOS. Előadások: 5 és 7 óra. December 30-ig: SCUDERI KISSASZONY. Előadások: 3, 5 és 7 óra.

Konzultáció

A termelési feladatok ütemes teljesítése az ipari vállalatokban

(Folytatás a 3-ik oldalról)

A termelési ütemezés megvalósításában kimagasló eredményeket ért el a fővárosi Gh. Gheorghiu-Dej készruha-gyár. Itt a különböző választásokat szakosítva, jól meghatározott különálló osztályokban zárt körű egységek létesítésével, szalagrendszer munkával készítik. A Gh. Gheorghiu-Dej gyárban alkalmazták többek között a futószalagot és a prodszinkron módszert. Több aradi vállalatnál szintén bevált a szalagrendszer munka és hozzájárult a terv ütemes teljesítéséért folytatott küzdelem sikeréhez. A Refacerea konzervgyárban például — az eddigiek mellett — ebben az évben újabb munkaszakaszoknál is bevezették a szalagrendszer munkát, ma már a gyár egészében minden termelési egységben futószalag működik, jó eredménnyel. Az Artek szabóipari termelőszövetkezetben — amely készruha gyártásban a szövetkezetek közül országos viszonylatban is az első közé tartozik — ugyancsak sikerrel alkalmazták az egyszerű futószalagot és a prodszinkron módszert is. A Vörös Trió gyárban különösen a prodszinkron módszer bevezetése alapján érték el azt, hogy a konfekció osztályon ütemesebbé vált a termelés.

A termékek gyártásának, a különböző munkák elvégzésének szakosított elősegítő módszerek közül több olyant is ismerünk, amelyek bevezethetők kisebb üzemekben is, olyan helyeken, ahol kis sorozatokat gyártanak, vagy éppen sorozatos javításokat végeznek. Az aradi gépjármű központban például — amely az év első felében országos viszonylatban az első helyre küzdötte fel magát az iparágban — az ütemes termelés

által megkövetelt egyéb feltételek biztosítása mellett, jóval túlhaladtak az előző évek teljesítményeit a Bugacsev-féle szakosított szerelési és javítási módszerek bevezetésével.

De szóljunk néhány szót előbb a munka tervszerű megszervezéséről. A termelési feladatokat minden munkahely számára tíznapokra és napokra beosztják s a termelést grafikonon követik. A grafikon három vonatkozásban nyújt állandó világos képet: tükrözi a gyártás helyzetét, a gépek és a felszerelések kihasználási fokát, valamint a javítások és a cserelatrész-gyártás menetét. A termelési grafikon szerinti megszervezését, irányítását és nyomonkövetését tehát megoldották, ami az ütemes termelés jelentős feltétele s ehhez járult még a Bugacsev-módszer bevezetése is.

A múlt év őszén a traktormotor javításoknál a Bugacsev-féle szakosított javítási módszer alapján átszervezték és átrendezték a műhelyeket és 22 részlegre osztották fel a munkát. A cserelatrészek gyártásánál is alkalmazták a szakosítási eljárást. Azelőtt az olyan alkatrészek, amelyek például a gépműhelyben több munkafázison mentek át, esztorgályozás, marás, hőkezelés, köszörülés, stb. — három váltásban készültek. Ujabbban ugy szervezték meg a munkát, hogy egy bizonyos félé és mennyiségű alkatrész gépi megmunkálása egy váltásban történik s az összes műveleteket ugyan-
a munkacsapat végzi. Ez nagymértékben elősegíti az ütemes termelést, de ugyanakkor növeli a mesterek és a gépnél dolgozó munkások felelősségérzetét, az ellenőrzés lehetősé-

ségét, ami természetesen a minőség javulását vonja maga után és növeli a gépek kihasználási fokát.

A műszaki-anyagellátás kezelése

Az eddigiekből is világosan kitűnik, hogy ipari vállalatokban az ütemes termelés alapja a tervszerűsített tevékenység megvalósítása és a termelés megszervezésének tökéletesítése. De az itt említett feltételek megteremtése sem elegendő ahhoz, hogy valóban minden tekintetben, az üzem minden termelési részlegén ütemes tevékenységet biztosítsunk. Eppen ezért meg kell vizsgálnunk még egy kérdést — ha csak nagy vonalakban is, hiszen e kérdés tüzetes elemzése külön elméleti és gyakorlati fejtegetést igényel — és pedig a vállalatok műszaki-anyagellátásának kérdését. Számos ipari vállalatban azért hullámzik a termelési grafikon görbéje, mert hiányos a vállalat műszaki-anyagellátása.

A vállalatok műszaki-anyagellátásában észlelt fogyatékoságok okai különbözők lehetnek. Sok esetben a vállalat beszerzési osztályának gyenge tevékenysége okozza az időközben előforduló anyaghiányt, máskor pedig egyes vállalatok, amelyek más gyáraknak készítenek nyersanyagot, vagy félkészárut, nem tartják tiszteltben a vállalatokkal megkötött együttműködési szerződésüket. Ezáltal meggátolják ezeket az üzemeket abban, hogy ütemesen termeljenek.

Ilyen jelenséggel számos aradi üzemben találkozhatunk még ma is. A I. Ranghej szerszámgépgyárban —

ahol egyébként általában ütemes termelés folyik — az utóbbi időben a szerelésben és a festésben ügyszó: van rendszeressé vált a hűvögi hajrá. A craicva Electropulere gyár a hibás ezért, amely az esztorgapadok kapcsolószekrényeihez szükséges motorokat szállítja a I. Ranghej gyárnak. Az együttműködési szerződés szerint havonta a hűvögi hajrára kellene leszállítani az utolsó motort s ehelyett általában a hűvögi hajrá napjában érkeznek meg a motorok. Hasonló esetek — a még fennálló belső tervszerűsítési és szervezési fogyatékoságok mellett — a December 30-ig gyár ütemes tevékenységét is gátolják. A Kolozsvári Faipari Trösztnek az év második negyedében 120 köbméter fenyődeszkát kellett volna leszállítani a December 30-ig gyárnak. Ebből július 11-ig 50 köbméter fenyődeszka leszállításával maradt adós, a harmadik negyede tervszerűsített 91 köbméterből pedig még ügyszóval sem szállított le. Ugyanakkor a szódagyár az év eddig eltelt időszakában összesen 30 tonna zsírszódával, a vegyigyár pedig 3 tonna vegyszerrel maradt adós a gyárnak.

Az ütemes termelés biztosítását szolgáló több fontos feltételről volt szó az eddigiekben. Ezeknek kivül a termelés, a gyakorlat, ipari vállalatok tevékenysége, mindennapi életé meg számos, ugyancsak nagyfontosságú körülmény megteremtését igényli az ütemes termelésért folyó küzdelemben. Az itt tárgyalt és a többi kérdések tüzetes elméleti és gyakorlati elemzése során szükséges még megjegyeznünk azt, hogy ezek az elemek a termelésben nem hatnak függetlenül, egymástól elszakadva. Ellenkezőleg, valamennyi kölcsönösen befolyásolja egymást. Ha például sikeresen oldottuk meg a tervszerűsítést, de a munkahelyek megszervezése, vagy a munka irányítása nem kielégítő, akkor eredményeink sem lesznek teljesek és így

Szabó János